

Förfrågningsunderlag 2025

Region Jämtland Härjedalen

Ändringar och tillägg är skrivna med röd text markerade med streck i kanten.
Det som skall tas bort är överstruket.

Inbjudan att lämna ansökan om att delta i Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna

Region Jämtland Härjedalen bjuder härmed in intresserade vårdgivare att skicka in ansökan om att medverka i Vårdval Allmäntandvård för barn och unga.

Det fria valet av vårdgivare inom allmäntandvård för barn och ungdomar har gällt sedan 2001-01-01. Landstingsfullmäktige i Jämtlands län beslutade den 18-19 juni 2013 att det fria valet inom barntandvården ska anpassas till lagen om valfrihetssystem från den 1 januari 2014. Systemet kallas här för Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna.

Valfrihet inom allmän barntandvård innebär att målsman för barnen i åldrarna 3-17 år och unga vuxna 18-23 19 år fritt får välja vårdgivare bland de som tecknat avtal med Region Jämtland Härjedalen. Genom det individuella valet följer en ersättning till vårdgivaren

De tandvårdskliniker som uppfyller kraven i Vårdval Allmäntandvård för barn och unga ska ha rätt att etblera sig i tandvården med offentlig ersättning. Kraven gäller såväl offentlig som privata aktörer som väljer att verka inom Vårdval Allmäntandvård för barn och unga.

Tandvård i Region Jämtland Härjedalen

En region att längta till och växa i. God hälsa och positiv livsmiljö för alla i Jämtlands län är Region Jämtland Härjedalens vision. Det betyder bland annat att alla människor i Jämtlands län ska ha god hälsa och kunna hålla sig friska längre i ett hälsofrämjande län. Region Jämtland Härjedalens värdegrund anger att alla medarbetare i sina dagliga möten och samtal ska handla med respekt för alla människors lika värde, visa förtroende för andra och utgå från en helhetssyn på Region Jämtland Härjedalen och dem denne är till för. Alla medarbetare ska uppfattas vara välkomnande, handlingskraftiga och pålitliga.

Länet har drygt 132 000 invånare, varav ca 34 000 29 000 barn och unga vuxna i åldrarna 0-19 23 år i åtta kommuner med Östersund som residensstad. Av dessa omfattas drygt 30 000 26 000 barn i åldrarna 3-23 19 år av valfrihetssystemet. Avstånden i länet är stora och med turismen ökar befolkningen periodvis dramatiskt. Specialisttandvården bedrivs vid länsjukhuset i Östersund. Mer information om tandvård finns på www.regionjh.se

Ansökan

Region Jämtland Härjedalen redovisar alla dokument för uppdraget i detta förfrågningsunderlag och de utgör tillsammans det uppdrag som ska uppfyllas för att få vara en del av Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna. Samtliga handlingar som är aktuella för deltagare i Vårdval allmäntandvård barn och unga vuxna finns att hämta på Region Jämtland Härjedalens [hemsida](#) eller på [Upphandlingsmyndigheten](#)

Med vänlig hälsning

Bengt Bergqvist (S)
Regionstyrelsens ordförande

Sara Lewerentz
Regiondirektör

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INBJUDAN ATT LÄMNA ANSÖKAN OM ATT DELTA I VÅRDVAL ALLMÄNTANDVÅRD FÖR BARN OCH UNGA VUXNA	2
1 DEFINITIONER	7
2 INLEDNING	8
3 UPPDRAGSSPECIFIKATION	10
3.1 Övergripande uppdrag	10
3.2 Målgrupp	11
3.3 Uppdraget	11
3.3.1 <i>Barn- och unga vuxnas behov</i>	11
3.3.2 <i>Vårdinnehåll</i>	12
3.3.3 <i>Revisionsintervall</i>	13
3.3.4 <i>Tandhåsovård vid identifierad sjukdomsrisk</i>	13
3.3.5 <i>Akut vård</i>	14
3.3.6 <i>Tandvård för asylsökande med flera</i>	14
3.3.7 <i>Samverkan med specialisttandvården</i>	14
3.3.7.1 <i>Vårdkedjor</i>	15
3.3.7.2 <i>Ortodonti</i>	15
3.3.7.3 <i>Pedodonti</i>	16
3.3.8 <i>Uteblivande</i>	17
3.3.9 <i>Åtgärder som ej ingår i allmäntandvård</i>	17
3.4 Listning	17
3.5 Läkemedel	18
3.6 Tillgänglighet	19
3.7 Samverkan	19
3.8 Kvalitet - patientsäkerhetsarbete	19
3.9 Nationella kvalitetsregister	20
3.10 Forskning, utveckling och utbildning	20

4	ERSÄTTNING.....	21
4.1	Kapiteringsersättning	21
4.2	Övriga ersättningar	21
4.3	Akuttandvård.....	22
4.3.1	<i>Patienter från andra regioner/landsting och andra länder.....</i>	<i>22</i>
4.4	Asylsökande	22
4.5	Uteblivande.....	23
4.6	Utveckling 2024-2025	23
5	UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	24
5.1	Allmänt.....	24
5.2	Odontologisk revision	24
5.3	Mål	25
5.4	Riskbedömning och epidemiologi.....	25
6	ALLMÄNNA VILLKOR	26
6.1	Lagar, förordningar och anvisningar	26
6.2	Styrdokument och policyskrifter.....	26
6.3	Personal.....	26
6.4	Underleverantör	26
6.5	Delegering	26
6.6	Patientjournal.....	27
6.7	Patientnämnd.....	27
6.8	Patientförsäkring.....	27
6.9	Försäkringar.....	27
6.10	Utrustning	27
6.11	Lokaler	27
6.12	Verksamhetsinformation	28
6.12.1	<i>Marknadsföring</i>	<i>28</i>
6.12.2	<i>Kontaktuppgifter och grundutbud.....</i>	<i>28</i>
6.12.3	<i>Information, fotografering o inspelning i vårdgivarens lokaler.....</i>	<i>28</i>
6.13	Sjukresor.....	28
6.14	Tolkservice.....	29
6.14.1	<i>Språktolk</i>	<i>29</i>

6.14.2	Tolkcentralens tjänster	29
6.15	Miljökrav	29
6.16	Meddelarfrihet och allmänhetens insyn	29
6.17	Personuppgiftsbiträdesavtal	30
6.18	Kollektivavtal eller likvärdigt	30
6.19	Sekretess och tystnadsplikt	30
6.20	Skatte- och avgiftsskyldighet	30
6.21	Revision	31
6.22	Ändringar och tillägg på Region Jämtland Härjedalens begäran	31
6.23	Omförhandling	31
6.24	Brister i fullgörande	31
6.25	Avtalets förtida upphörande	32
6.26	Återkallande av godkännande på vårdgivarens begäran	33
6.27	Samverkan med Region Jämtland Härjedalen vid avtalets upphörande	33
6.28	Befrielsegrunder (Force Majeure)	33
6.29	Ogiltig bestämmelse i avtalet	34
6.30	Tvist	34
6.31	Ansvar	34
6.32	Arbetsgivaransvar	34
6.33	Faktureringsvillkor	34
7	FÖRESKRIFTER FÖR ANSÖKAN	36
7.1	Tidpunkt för driftstart	36
7.2	Ansvarig region	36
7.3	Ansvarig handläggare för ansökan	36
7.4	Ansökningsförfarande	36
7.5	Rättelse av fel, förtydligande och komplettering av ansökan	37
7.6	Avlämnande av ansökan	37
7.7	Ansökningstidens utgång	37
7.8	Krav för godkännande	38
7.9	Registreringsskyldigheter, betalning av skatter och avgifter	38
7.10	Teknisk förmåga och kapacitet	39
7.11	Finansiell och ekonomisk ställning	39
7.12	Företag under bildande	40
7.13	Ändrad ägarstruktur hos vårdgivare	40

7.14	Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg.....	41
7.15	Prövning av ansökan	41
7.16	Ansökans giltighetstid	41
7.17	Godkännande och avtalstecknande	41
7.18	Godkännandets giltighet.....	41
7.19	Rättelse.....	41
8	AVTALSMALL.....	42
8.1	Avtalsparter.....	42
8.2	Kontaktpersoner	42
8.3	Åtagande och omfattning.....	43
8.4	Handlingars inbördes ordning.....	43
8.5	Verksamhetens geografiska placering.....	43
8.6	Avtalstid	43
8.7	Överlåtelse av avtal	43
8.8	Underskrifter	43

1 Definitioner

Avtal: Avtal med externa vårdgivare alternativt överenskommelse med Folk tandvården.

Förfrågningsunderlag: Uppdragsbeskrivning och underlag för ansökan om att delta i Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna som Region Jämtland Härjedalen tillhandahåller.

Godkännande: Alla sökande som uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget kommer att godkännas för att bli en del av Vårdval allmäntandvård för barn- och unga vuxna.

Ickevalsalternativ: Folk tandvårdens enheter tilldelas ett område dit nyinflyttade och nyfödda fördelas samt de som inte gjort ett aktivt val, eftersom Region Jämtland Härjedalen har ansvar för att erbjuda alla barn 0–23 19 år en regelbunden fullständig tandvård.

Kapitering: Ersättning per listat barn/ung vuxen.

Leverantör: Den som ansöker om att bli godkänd vårdgivare i Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna (före eventuellt godkännande).

Listning: Begrepp som innebär att varje individ tillhör en vårdenhet, kan ske via aktivt eller passivt val.

LOV: Lag (2008:962) om valfrihetssystem

Närområde: Det geografiska område som ingår i den geografiska indelningen av ickevalsalternativ.

Styrdokument: Del av förfrågningsunderlag.

Vårdenhet: Fysisk plats för leverantörens/vårdgivarens mottagning, dit listning sker.

Vårdgivare: Leverantör i Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna Jämtlands län efter godkännande.

Vårdval allmäntandvård för barn- och unga vuxna: Region Jämtland Härjedalens benämning på valfrihetssystem inom allmäntandvård för barn och unga vuxna 3–23 19 år.

2 Inledning

Förfrågningsunderlaget Vårdval allmäntandvård för barn och unga 2025 kommer att gälla för 3-19 åringar from 1 januari 2025 under förutsättning att regeringens proposition går igenom i riksdagen under hösten 2024. Om beslut inte tas om ändrad ålder gäller förfrågningsunderlaget Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna 3-23 år.

I propositionen (2023/24:158) föreslås att åldersgränsen för den avgiftsfria barn- och ungdomstandvården ska sänkas från 23 till 19 år och att åldersgränsen för att kunna få del av statligt tandvårdsstöd på motsvarande sätt ska sänkas från 24 till 20 år. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025.

Region Jämtland Härjedalen har ett lagstadgat ansvar att erbjuda alla barn och unga vuxna (0-23 19 år) en regelbunden fullständig tandvård. Tandvården ska vara avgiftsfri för patienten under förutsättning att den inbegrips i tandvård som är nödvändig för att uppnå ett funktionellt och utseendemässigt godtagbart resultat. Vården ska tillgodose patientens behov av trygghet och vara lättillgänglig. System för identifiering av de barn som Region Jämtland Härjedalen har vårdansvar för ska finnas enligt tandvårdslagen (1985:125). Region Jämtland Härjedalen får sluta avtal med någon annan om att utföra de uppgifter som Region Jämtland Härjedalen ansvarar för.

Vården ska ges med respekt för alla patienters lika värde och för den enskilde människans värdighet. Verksamheten ska präglas av hög etisk medvetenhet. Regionen har antagit Policy för en jämställd och jämlik verksamhet som ska vara styrande för utförarens arbete med jämställdhet och jämlikhet. Policy om jämställdhet och jämlikhet

Region Jämtland Härjedalen hör till samiskt förvaltningsområde, vilket innebär en skyldighet att främja samisk kultur och samiska språk. **Regionen ingår i kunskapsnätverket för samisk hälsa och har därigenom antagit Strategi för samisk hälsa 2020–2030, Strategi för samisk hälsa** . SANKS, Samisk nationalt kompetansetjeneste, är ett samiskt kompetenscenter inom psykisk hälsa i Norge, som Region Jämtland Härjedalen har ett samarbete med.

Specialisttandvårdens resurser ska vara en tillgång för hela länet.

Sedan 2001 är det fritt vårdsökande för barn och unga vuxna inom Jämtlands län. Region Jämtland Härjedalen har det samlade ansvaret för att varje barn/unga vuxna har en kontinuerlig tandvårdskontakt under hela uppväxtåren. Ersättning utgår till vårdgivare för varje listad invånare i åldersgrupperna 3–23 19 år. Mer information kap 4.

Vårdval barn- och ungdomstandvård inom Region Jämtland Härjedalen infördes den 1 januari 2014 för barn och ungdomar 3-19 år i enlighet med Lagen (2008:962) om valfrihetssystem (LOV). Från 2019 omfattas åldrarna 3-23 år **vilket föreslås ändras till 3-19 år 2025 enligt propositionen, se stycke ovan**. Vårdvalet innebär att **medborgaren invånaren** har rätt att välja mellan de vårdgivare som Region Jämtland Härjedalen godkänt och tecknat avtal med.

För att delta i valfrihetssystemet krävs en godkännandeprocess av vårdgivarna.

Godkännandeprocessen sker i tre steg. Prövning sker av;

- ansökan
- vårdgivaren
- tjänsten som uppdraget omfattar.

Leverantör som ansöker om godkännande kan själv välja geografisk lokalisering för vårdenheten. Under förutsättning att denne uppfyller kraven i förfrågningsunderlaget kommer godkännande att utfärdas. Region Jämtland Härjedalen kommer ej att begränsa antalet etableringar.

3 Uppdragsspecifikation

3.1 Övergripande uppdrag

Region Jämtland Härjedalen är som huvudman ansvarigt för att gentemot länets invånare tillhandahålla de tjänster som omfattas av Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna. Region Jämtland Härjedalen är vidare ansvarig för att tillse att den vårdgivare som åtar sig att för Region Jämtland Härjedalens räkning ge vård inom Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna gör detta på ett sådant sätt att patienternas vårdbehov tillgodoses på odontologiskt kvalitativt bästa sätt.

Sverige har som nation accepterat att arbeta enligt FN:s barnkonvention som blev lag från 2020 och det är grunden för arbetet med barn och ungdomstandvård i Jämtlands län. Målet för tandvården barn och unga vuxna ska vara att skapa god munhälsa. Vården ska vara av god kvalitet och lägga särskild vikt vid förebyggande insatser. All behandling ska syfta till att avbryta pågående sjukdom och förhindra att ny sjukdom uppkommer.

Vårdgivaren ska följa gällande lagar och avtal, nationella riktlinjer samt de regler och riktlinjer och behandlingsråd eller behandlingsöverenskommelser som fastställs av Region Jämtland Härjedalen. Som grund för vården gäller gemensamma riktlinjer, styrdokument som utarbetats gemensamt av de fyra norrlandstingen. Styrdokument.

Verksamheten ska bedrivas i enlighet med tandvårdslagen och de grundläggande principerna i den vägledning för *God vård – om ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården* som fastställts av Socialstyrelsen, innebärande:

- kunskapsbaserad och ändamålsenlig vård
- säker vård
- patientfokuserad vård
- jämlik vård
- effektiv vård
- vård i rimlig tid

Samverkan med andra vårdgivare och huvudmän ska bedrivas på ett sådant sätt att patienten och närstående upplever vården som en helhet.

Vårdgivaren ska integrera ett hälsofrämjande- och förebyggande synsätt vid alla kontakter med patient/invånare samt i all vård och behandling och uppmuntra till egenvård. Vården ska ske utifrån patientens förutsättningar.

All behandling ska baseras på bästa tillgängliga vetenskapliga bevis/evidens. Vid val av behandling ska även hänsyn tas till behandlingens kostnadseffektivitet.

3.2 Målgrupp

De målgrupper som omfattas av uppdraget är

- Barn och unga ~~vuxna~~ 3-23 19 år som är folkbokförda i Jämtlands län eller kvarskrivna enligt 16§ folkbokföringslagen (1991:481).
- Asylsökande som omfattas av lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård till asylsökande mm som inte fyllt 18 år.
- Barn och unga ~~vuxna~~ med skyddad identitet.
- Papperslösa/gömnda flyktingar som inte fyllt 18 år ska erbjudas vård i samma omfattning som den som är folkbokförd i Jämtlands län enligt lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.
- Barn och unga ~~vuxna~~ 3-23 19 år som är folkbokförda i annat län och som kontaktar vårdgivaren för akuta besvär.

Barn 0-2 år som är folkbokförda i Jämtlands län omfattas av Folktandvårdens områdesansvar och ingår inte i detta uppdrag.

3.3 Uppdraget

3.3.1 Barn- och unga ~~vuxnas~~ behov

Alla barn ska behandlas utifrån sin förmåga, sitt behov och sina förväntningar, med särskild hänsyn tagen till etnisk bakgrund.

- Barnet ska inskolas på ett pedagogiskt riktigt sätt. Tandvårdspersonalen ska sträva efter att skapa god kontakt med barn och vårdnadshavare.
- Ett gott psykologiskt omhändertagande ska karaktärisera tandvården för barn och unga ~~vuxna~~. Barnets integritet ska respekteras och vården ska utformas med hänsyn till barnets individuella förutsättningar.
- Om utvecklingen av tandhälsan indikerar att vårdnadshavares förmåga till fullvärdigt stöd är bristfällig på grund av vårdnadshavares psykiska eller fysiska ohälsa ska erforderliga kontakter tas enligt klinikens rutin. Se även 3.7 samverkan.
- Inom tandvården för barn och unga ~~vuxna~~ ska smärtfri behandling eftersträvas. Lokalanestesi bör användas vid ingrepp i smärtekänsligt dentin, käkben och orala mjukvävnader.
- Vid behov ska sedering kunna erbjudas som komplement till konventionell behandling. Som förstahandsalternativ bör behandlingen ske inom allmäntandvården med hjälp av farmaka. Barn som kan vara aktuella för tandvård under narkos bedöms av specialist i pedodonti eller allmäntandläkare med erfarenhet av narkostandvård.
- En medvetenhet ska finnas hos vårdgivaren om barns utsatthet. Samtliga medarbetare ska känna till de krav som ställs på all vårdpersonal vid misstanke om att ett barn far illa. Anmälan ska göras till socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa. Med barn som far illa avses bland annat försummelse/omsorgssvikt, psykisk och fysisk misshandel samt sexuella övergrepp.
- Vid behov rekommendera och anvisa fluoranalys av dricksvatten från egen brunn.

3.3.2 Vårdinnehåll

Vårdgivaren ska ge regelbunden och fullständig allmäntandvård till de barn och unga ~~vuxna~~ 3-~~23~~-19 år som listat sig hos vårdgivaren.

Med fullständig allmäntandvård avses undersökning, indicerad vård inkl akut vård samt individuellt förebyggande åtgärder.

Av särskild vikt är att

- Alla barn/unga ~~vuxna~~ ska ha en ansvarig tandläkare
- Riskbedömning utförs. Se styrdokument.
- Barn och unga ~~vuxna~~ med särskilda behov visas speciell hänsyn i tandvårdssituationen
- Behandlingsplan upprättas
- Revisionsintervall fastställs

Vård ska ges av tandläkare eller tandhygienist inom ramen för deras kompetenser.

Vårdgivare ska delta i folkhälsoarbetet för 3-~~23~~-19 åringar kring kost, tobak, alkohol samt barn som far illa. Särskild vikt ska läggas på information om tobakens skadliga inverkan på tandhälsan. För alla barn och unga som undersöks i tandvården ska tobaksvanor dokumenteras från 13 års ålder. Vid tobaksbruk ska stöd för tobaksavvänjning kunna erbjudas. Val av behandling och material ska ske i samråd med patient och förälder/vårdnadshavare. Barntandvården ska vara amalgamfri.

~~Tandvården har en viktig roll att fylla i arbetet med levnadsvanor då alla barn och unga regelbundet kallas till rutinbesök. Konkret vägledning för hur arbetet med levnadsvanor kan ske i det dagliga arbetet finns beskrivet i Nationellt vårdprogram. För att förebygga karies är mat och munhygien viktigt, därför ska barntandvården stödja och uppmuntra till hälsosamma matvanor hos barn och deras familjer.~~

~~Tandvården möter de flesta barn och vuxna regelbundet. Därför finns unika förutsättningar att upptäcka och förändra ohälsosamma levnadsvanor för att förebygga munsjukdomar, och därmed ohälsa generellt. Tandvårdspersonal bör till exempel uppmärksamma och stödja patienter med ohälsosamma matvanor och tobaksbruk, och ge stöd kring munhygienvanor. Konkret vägledning för arbetet med levnadsvanor beskrivs i Nationellt vårdprogram. Folkhälsoenheten kan ge stöd i utförande och uppföljning av det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet. Stöd och rutiner för arbetet med levnadsvanor.~~

Vårdgivaren ska särskilt uppmärksamma tecken på våld i nära relationer samt skyldigheten att anmäla misstanke om barn som far illa i enlighet med § 14:1 i Socialtjänstlagen (2001:453)

~~Frågor om våld ska ställas framförallt när det gäller barn, käk- och tandskador samt till tandvårdsrädda personer. Frågor om våldsutsatthet ska ställas till alla från 18 år och uppåt vid basundersökning. Vid käk- och tandskador och tandvårdsrädsla ska uppmärksamheten på eventuell våldsutsatthet vara extra stor. Om vuxen person utsatt för våld i nära relation identifieras ska frågan om det finns minderåriga barn i hemmet ställas. Om så är fallet görs orosanmälan till Socialtjänsten. Viktigt att frågorna ställs på rutin eftersom våldsutsatthet~~

inte alltid ger några ”tecken”. Tandvården är numera ett av de områden som ska ställa frågor om våld på rutin, finns beskrivet här : Våld i nära relation

Tandvårdens ansvar när det gäller arbetet med Våld i nära relationer regleras av Socialstyrelsens föreskrift HSLF-FS 2022:39

3.3.3 Revisionsintervall

Revisionsundersökning utförd av tandläkare omfattar fullständig diagnostik av hela munhålan, terapiplanering och riskgruppering. Detta ska utföras minst under det år patienten är 3 år och ~~23~~ 19 år. Bedömning av tandläkare ska även ske vid bettutvecklingsstadier, se styrdokument.

Vårdgivaren ska för alla 3-~~23~~- 19 åringar upprätta **individuella** revisionsintervall utifrån barn och unga vuxnas behov. Det planerade revisionsintervallet ska vid undersökningstillfället framgå av journalen. Patient som genomgått fullständig undersökning rapporteras in till Region Jämtland Härjedalen.

Revisionsintervall är tiden mellan två undersökningar utförda av tandläkare/tandhygienist och grundas på individuell riskbedömning. Med regelbunden vård avses för 3-6 åringar ett besök med undersökning/kontroll, behandlingsplan samt indicerad vård minst var 24:e månad, för 7-15-åringar gäller minst var 24:e månad och 16-19 ~~23~~-åringar minst var 36:e månad.

Alternativ valfri rutin för 18-23 åringar :

För åldersgruppen 18-23 år kan vårdgivaren istället för att skicka kallelse skicka ett informationsbrev och/eller sms om att de har fri tandvård till och med det år de är 23 år men att de själva får ringa och boka en tid på sin tandklinik.

Om personen ej kommer 6 månader efter satt revisionsdatum så kommer kapiteringsersättningen att stoppas.

När eller om personen åter kommer till tandvården för revisionsundersökning och en vådrapport skapas kommer kapiteringsersättningen att betalas ut men betalas ej ut retroaktivt.

Tandhälsokontroll kan utföras av tandsköterska och utgör en kontroll av tandhälsan , där diagnostik, riskgruppering och terapiplanering **inte** ingår.

3.3.4 Tandhälsovård vid identifierad sjukdomsrisk

Barn som vid munhälsobedömningen uppvisar tecken på hög risk för eller har aktiv sjukdom ska erbjudas fullständig undersökning. Vid behov ska en orsaksutredning och individuellt anpassad behandling erbjudas.

Föräldrar vars barn visar tecken på risk att utveckla karies ska ges särskilt kunskapsstöd om tandsjukdomars uppkomst och sambandet mellan beteende och hälsa i enlighet med

Folktandvårdens riktlinjer avseende vårdplan för barn och ungdom, se styrdokument. Kunskapsförmedlingen ska vara anpassad till föräldrars olika förutsättningar att ta del av sådan information.

3.3.5 Akut vård

Vårdenheten ska kunna erbjuda akut tandvård till enhetens listade barn och unga vuxna. Detta uppdrag ingår i ersättningen per listad. Vårdenheten ska även kunna erbjuda akut tandvård till barn och unga vuxna listade på annan enhet.

Med akut tandvård avses behandling som i en akut situation ges för att lindra eller eliminera smärta/obehag från munhålan. I en akutbehandling ingår inte att utföra en fullständig behandling. För att höja patientsäkerheten samt förbättra kvaliteten i patienthanteringen ska alltid en återföring av utförd akutbehandling snarast ske till ordinarie vårdenhet. Ansvar för eventuell uppföljning och fortsatt vård är hos ordinarie vårdgivare.

För akutvård ska vårdenheten vara tillgänglig samma dag under vardagar, antingen genom telefonkontakt eller besök på mottagningen. Vid stängning ska hänvisning finnas till andra överenskomna vårdenheter för att klara uppdraget.

3.3.6 Tandvård för asylsökande med flera

Asylsökande barn 3-18 år ska erbjudas tandvård på lika villkor som barn bosatta i Sverige. Den hälsoundersökning som utförs på samtliga barn omfattar också screening av tandvårdsbehovet. Barn med tandvårdsbehov hänvisas till aktuell tandvårdsklinik och samtliga barn som når tandvården denna väg eller genom att själva söka för akuta besvär ska få en behandlingsplan och sättas upp på revisionskallelse. Barn under tre år behandlas bara om akuta besvär föreligger. Personer som fyllt 18 år har rätt till omedelbar tandvård samt tandvård som inte kan anstå. Mer information finns att läsa på regionens hemsida. Vård till asylsökande, papperslösa och migranter

Vården har som primärt syfte att behandla akuta besvär, få stopp på sjukdomsutveckling och stärka egenvården.

3.3.7 Samverkan med specialisttandvården

Specialisttandvården ska vara en för patienten kostnadsfri, kvalificerad och tillgänglig resurs när allmäntandvårdens erfarenhet och kompetens inte räcker till.

Samverkan mellan allmäntandvården och specialisttandvården ska i princip alltid ske gällande individer med:

- medfödda eller förvärvade missbildningar i ansikte och käkar eller tänder
- komplicerad sjukdomsbild med speciella krav på behandling och/eller samverkan med andra instanser
- komplicerad tand- eller käkskador efter trauma
- okontrollerad sjukdomsutveckling i tänder, käkar och övriga orala vävnader.
- funktionsstörning inklusive orofaciala problem

Remittering för specialisttandvård ska ske i så god tid att denna vård kan påbörjas, och i

normalfallet också slutföras, före det år då patienten fyller ~~24~~ **19** år för att vården ska utföras utan avgift. Från och med det år patienten fyller ~~24~~ **20** år ersätts även specialisttandvård enligt det statliga tandvårdsstödet regler.

Om särskilda journalförda skäl föreligger kan Region Jämtland Härjedalen svara för kostnaderna för specialisttandvård efter det år patienten fyllt ~~23~~ **19** år. Region Jämtland Härjedalen ska då, efter prövning i varje enskilt fall, medge detta.

Under 2025 gäller speciella övergångsregler för specialisttandvården. Se xxxx

Specialisttandvårdens **rutiner för remissgång** ska följas, se styrdokument.

3.3.7.1 VÅRDKEDJOR

För att underlätta barns och ungas kontakter med tandvården ska arbetet bedrivas i väldefinierade vårdkedjor.

Så långt det är möjligt ska vården ges på hemmakliniken. Kontinuitet avseende behandlingsansvarig ska eftersträvas.

Vid remiss till annan klinik ska kontakt upprätthållas mellan hemmaklinik och remissklinik. Rutiner för remisser, remissbekräftelse och remissvar ska följas. Remitterande klinik har alltid ansvar för den regelbundna tandvården. Remisser

3.3.7.2 ORTODONTI

Alla barn och unga ~~vuxna~~ i åldern 6-23 år med ett behandlingsbehov enligt fastställda kriterier i de ortodontiska prioriteringsreglerna för tandvården i Norra regionen ska erbjudas kostnadsfri tandregleringsvård.

När oenighet råder mellan tandläkaren och patient/målsman beträffande behandlingsbehov ska barnet erbjudas s.k. second opinion av specialist.

Tandregleringskliniken och allmäntandvården samarbetar när det gäller omhändertagandet av barn och unga ~~vuxna~~ med bettavvikelser.

Allmäntandvårdens ansvar

Allmäntandläkaren har ansvaret för övervakning av barns och unga ~~vuxnas~~ bettutveckling och för behandling av bettavvikelser, enligt de av Region Jämtland Härjedalen fastställda kriterierna, se styrdokument.

Ansvarig tandläkare ansvarar för nedanstående (ingår i kapiteringsersättningen):

- Övervakning av bettutvecklingen i både det primära och det permanenta bettet
- Att uppmärksamma och diagnostisera bettavvikelser i rätt tid/vid rätt bettutvecklingsstadium
- Att specialist i ortodonti konsulteras vid behov

- Att förbereda inför konsulten med registreringar och röntgenundersökningar och information till patient och förälder
- Interceptiv vård
- Extraktioner/operativa avlägsnanden på ortodontisk indikation
- Profylax och behandling av karies och gingivit samt behandling av akuta besvär i anslutning till tandregleringsbehandling
- Behandling med viss ortodontisk apparatur (ersätts separat)

3.3.7.3 PEDODONTI

Barn och unga vuxna med behandlingsproblem ska i största möjliga utsträckning omhändertas i allmäntandvården där smärtfri behandling och olika sederingsformer ska kunna erbjudas. Där komplicerande bakgrundsfaktorer föreligger kan det vara motiverat med utredning och behandling i samverkan med specialistklinik.

För barn med ovanliga och/eller komplicerade odontologiska problem och barn med tandproblem i samband med funktionshinder eller olika medicinska tillstånd kan behandlingen utföras av eller i samråd med pedodontist, se styrdokument.

Följande patientkategorier bör få sin behandling i nära samarbete med pedodontist:

- Barn och unga vuxna som kräver omhändertagande i nära samarbete med sjukvårdande instanser.
- Barn och unga vuxna som i samverkan med allmäntandvården kräver en samlad specialistkompetens i en vårdkedja med andra odontologiska specialiteter.
- Barn och unga vuxna med stora behandlingsproblem och/eller med omfattande och komplicerad sjukdom och behandling, där omhändertagandet kräver särskild kompetens och särskilda resurser.

Lustgas sedering

Vid behov av sedering med lustgas ska behandling i första hand ske inom allmäntandvården. I de fall förutsättningar saknas för detta, remitteras patienten till specialistkliniken i pedodonti för vidareförmedling av remiss till lämplig vårdgivare.

Narkostandvård

Narkos som sedering inom barntandvården används restriktivt. Specialistkliniken i pedodonti och sjukhustandvården har det övergripande ansvaret för narkostandvården för barn och för att narkostandvård erbjuds på likartade villkor i hela länet.

Alla barn som remitteras med önskemål om narkostandvård ska bedömas av specialist i pedodonti eller av sjukhustandläkare med erfarenhet av narkostandvård på barn innan patienten erbjuds narkossanering.

En långsiktig terapiplan ska upprättas för varje barn som får tandvård under narkos. Efter utförd tandbehandling under narkos ska barnet följas upp och en plan för fortsatt omhändertagande i allmäntandvården ska upprättas. Efter remissvar har allmäntandläkaren ansvaret för att den förebyggande vården genomförs.

3.3.8 Uteblivande

Listade barn som inte infunnit sig på avtalad tid ska av sin vårdgivare erbjudas en ny tid vid ytterligare två tillfällen, inom rimlig tid från den första avtalade tiden. Samtliga avtalade tider mellan vårdgivare och vårdtagare skall journalföras. Vid upprepade uteblivanden ska målsman/vårdtagaren skriftligen informeras av vårdenheten.

Skyldigheten att anmäla misstanke om barn som far illa ska ske i enlighet med Socialtjänstlagen (2001:453) § 14:1.

Listade unga vuxna (18-23 19 år) som inte infunnit sig på avtalad tid och inte kontaktat kliniken, ska informeras skriftligt att de inte kommer att kallas vid fler tillfällen. Patienten får höra av sig till kliniken för ny tid.

3.3.9 Åtgärder som ej ingår i allmäntandvård

I begreppet fullständig allmäntandvård ingår t ex inte:

- apnéskena på medicinsk indikation (vården utförs på sjukvårdens uppdrag)
- gomplåtar vid oralmotorisk träning (vården utförs på sjukvårdens uppdrag)
- inläggs- eller kronterapi som ej följer antagna riktlinjer för behandling med icke plastiska tandfyllnadsmaterial
- tandskydd (ingår inte inom den regionfinansierade barntandvården. Beslutet grundar sig på den etiska plattformen inom hälso och sjukvården)
- kosmetiska åtgärder som exempelvis tandsmycken, blekning

Kollektiva insatser riktade till befolkningen ingår i Folk tandvårdens områdesansvar.

3.4 Listning

Valet för barn och unga vuxna ska avse listning till vårdenhet. Där det inte sker något aktivt val listas de hos Folk tandvården i det geografiska närområdet (ickevalsalternativet). För barn och ungdomar under 18 år väljer vårdnadshavaren. Vid gemensam vårdnad ska båda vårdnadshavarna stå bakom valet.

Nyinflyttade och nyfödda tilldelas, då folkbokföringsuppgifter inkommit, ett ickevalsalternativ i avvaktan på att han eller hon gör ett eget val. För barn gäller valfriheten från och med det år som barnet fyller tre (3) år. Ickevalsalternativet ska vara enligt närhetsprincipen och den geografiska indelning som Region Jämtland Härjedalen fastställer.

Region Jämtland Härjedalen skickar ut information om möjligheten att välja vårdgivare till vårdnadshavare för de barn som fyller 3 år under kalenderåret samt till nyinflyttade. Vårdnadshavare för barnet eller 18-23-åringen väljer sedan om det ska vara listat hos Folk tandvården eller hos en annan vårdgivare som har avtal med Region Jämtland Härjedalen. Byte av vårdgivare kan ske när som helst. Den nya vårdgivaren ska informera patienten inom fyra veckor att valet är tillgodosett.

Vårdgivaren övertar vårdansvar från tidigare vårdgivare när underskriven valblankett inkommit till Region Jämtland Härjedalens beställarenhet från den nya vårdgivaren för det aktuella barnet. Kopia tillställs tidigare vårdgivare.

En vårdenhet åtar sig att **ta emot** och behandla samtliga barn- och unga ~~vuxna~~ som önskar lista sig hos vårdgivaren. I de fall vårdenheten önskar begränsa totalantalet listade barn och unga ~~vuxna~~ ska skriftlig ansökan lämnas in till Region Jämtland Härjedalen, som beslutar om ett godkännande av begränsning. Se ansökningsblankett. Begränsning kan medges i högst 12 månader och skall därefter prövas på nytt. Skäl för begränsning kan exempelvis vara tillfällig brist på personal eller andra aspekter relaterade till arbetsmiljö och säkerhet. Om Region Jämtland Härjedalen godkännt en begränsning så upprättar Beställarenheten en centralt administrerad kö för vårdgivaren. Se rutiner. Familjemedlemmar folkbokförda på samma adress där person A tillhör en vårdgivare men inte person B, där har person B möjlighet att på begäran av vårdgivaren ges förtur i kön. Detta kan medföra att begränsningen tillfälligt utökas.

Minimiantal listade barn och unga ~~vuxna~~ ska efter två år vara minst 25 per vårdenhet.

Invånare kvarstår hos samma vårdgivare tills nytt aktivt val sker även om ~~medborgaren~~ **invånaren** flyttar inom länet.

Om en vårdenhet upphör övergår ansvaret till Region Jämtland Härjedalen som uppmanar listade ~~medborgare~~ **invånare** att göra ett nytt aktivt val. Om val inte gjorts listar Region Jämtland Härjedalen personen enligt närhetsprincipen till närmsta enhet inom folktandvården i kommunen. Om en vårdenhet upphör är det både Region Jämtland Härjedalens och vårdgivarens ansvar att informera de listade. Informationen ska samordnas via Region Jämtland Härjedalen.

Om en vårdenhet övergår från en vårdgivare till en annan ska gällande rutin följas. Det vill säga de registrerade patienterna och/eller målsman ska informeras. Vårdgivaren ska informera om möjligheten att välja annan vårdenhet som har avtal med Region Jämtland Härjedalen.

Där något aktivt val av vårdgivare inte skett ingår barnet/unga ~~vuxna~~ i Folktandvårdens ansvar enligt ickevalsalternativet. Detta gäller även för asylsökande och "gömnda" barn och unga ~~vuxna~~.

Invånare med skyddad identitet och asylsökande kan välja vårdenhet och hanteras enligt särskilda anvisningar.

~~Vårdgivare kan inte avvisa barn och unga vuxna som söker vård.~~

3.5 Läkemedel

Vårdgivaren ska ha god kunskap om och följa Region Jämtland Härjedalens läkemedelskommittés rekommendationer, Tandvårdens läkemedelshandbok, gällande lagstiftning samt beslut om användning av arbetsplatskoder för läkemedel.

Avvikelser från givna rekommendationer och anvisningar ska vid begäran från Region Jämtland Härjedalen kunna förklaras och motiveras.

Vårdgivaren ska svara för att erforderliga läkemedel som behövs vid mottagningen finns och själv bekosta dessa.

3.6 Tillgänglighet

Vårdgivaren ska svara för att det finns lättillgänglig och lättförståelig information om öppettider och tidsbeställning. Vårdenheten ska vara tillgänglig på telefon under vardagar. Öppettider ska anpassas till patienternas behov för att garantera god tillgänglighet till vården. Vid de tider då vårdenheten inte har öppet ska information ges om var patienten kan få sin vård enligt träffad överenskommelse med annan vårdgivare.

3.7 Samverkan

Vårdgivaren ansvarar för att vårdenheten samverkar med berörda vårdaktörer, myndigheter, organisationer och övriga i patientens vård engagerade personer när patientens behov inte kan tillgodoses enbart av vårdenheten. Vårdgivaren ansvarar för att vårdenheten aktivt medverkar till att skapa en sammanhållen vårdkedja i syfte att bidra till en väl fungerande vårdprocess utifrån patientens och närståendes perspektiv.

3.8 Kvalitet - patientsäkerhetsarbete

Vårdgivaren ska enligt SOSFS 2011:9 ansvara för att det finns ett ledningssystem för verksamheten. Ledningssystemet ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Vårdgivaren ska identifiera processer där samverkan behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskada. Vårdgivarens ska vidare ha ledningssystem i enlighet med HSLF-FS 2017:40 och (Socialstyrelsens föreskrift) och HSLF-FS 2017:41 (IVO:s föreskrift). Övriga lagrum som ska tillämpas är patientsäkerhetslag (2010:659), Patientlagen (2014:821), hälso- och sjukvårdslag (2017:30) och lag (2017:372) om stöd vid klagomål inom hälso-och sjukvårdens krav tillgodoses.

Verksamhetschef (VC) har det samlade administrativa och medicinska/ odontologiska ledningsansvaret och detta kan inte överlåtas till annan befattningshavare. VC ansvarar för att:

- Vidta de åtgärder som behövs för att förebygga att patienter drabbas av vårdskador.
- Vidta de åtgärder som behövs för att följa nationell kunskapsstyrning
- Hög patientsäkerhet tillgodoses inom området genom att bedriva ett förebyggande och systematiskt patientsäkerhetsarbete som innefattar riskanalys, egenkontroll, utredning av händelser, klagomål och synpunkter, förbättrande åtgärder och förbättring av processer och rutiner
- Uppdra åt annan att fullgöra viss medicinsk ledningsuppdrag vid enheter där vård och behandling utgör det dominerande innehållet i verksamheten när verksamhetschef saknar odontologisk sakkunskap.
- Samverkan och samordning mellan andra områden/enheter/vårdgivare fungerar på ett tillfredställande sätt för att tillgodose en hög patientsäkerhet, till exempel delta i vårdskadeutredningar

- Utifrån Regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet (Centuri 71562) fastställa mål för patientsäkerhetsarbetet i områdets verksamhetsplan
- Genom egenkontroll utvärdera uppnådda resultat och kontinuerligt revidera mål och handlingsplaner för att säkerställa ständiga förbättringar
- Det finns rutin för anmälan när det finns skälig anledning att befara att en person som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården kan utgöra en fara för patientsäkerheten (2010:659 Kap 3 §7)
- Fortlöpande utveckla personalens kompetens för att upprätthålla hög vårdkvalitet och patientsäkerhet.

För händelser som har eller kunnat medföra allvarlig vårdskada ska det finnas rutiner för handläggning (2010:659 3 kap. §5-6).

- Allvarliga avvikelser och vidtagna åtgärder ska skyndsamt redovisas till regionens chefläkare samt redovisas i den årliga patientsäkerhetsberättelsen.
- Leverantören ska medverka vid händelse- och riskanalys på begäran av regionen. Regionen förbinder sig att vara behjälplig vid händelse- och riskanalys när leverantören önskar detta.
- Leverantören rekommenderas och erbjuds kostnadsfritt att ge regionens chefläkare i uppdrag att hantera ärenden enligt lex Maria för leverantörens räkning.

3.9 Nationella kvalitetsregister

Ett nationellt arbete pågår med att utveckla kvalitetsregister inom tandvården som kan komma att påverka vårdgivaren. Vårdgivaren bör ansluta sig och registrera i Svenskt kvalitetsregister för karies och parodontit (SKaPa).

3.10 Forskning, utveckling och utbildning

Vårdgivaren ska kunna medverka i forsknings-, utvecklings- och utbildningsprojekt (FoUU). Vårdgivare ska exempelvis tillhandahålla nödvändiga uppgifter från journal och labbdata samt vid behov biträda med kompletterande uppgifter och/eller godkännande. Detta regleras genom överenskommelse i varje enskilt fall mellan vårdgivaren och den som genomför den kliniska prövningen. Vårdgivaren ska i sådana överenskommelser tillse att forskningsetiska tillstånd finns.

Journaluppgifter och liknande data om patienter ska vara tillgängliga för forskning. Om detta är förknippat med väsentliga merkostnader regleras detta genom överenskommelse i varje enskilt fall mellan vårdgivaren och den som begär ut uppgifterna. Uppgifter om enskilda prov som sparas ska vara registrerade i Svenska Biobanksregistret.

4 Ersättning

4.1 Kapiteringsersättning

Lagen om valfrihetssystem (LOV) innebär att den ekonomiska ersättningen följer patienten fullt ut. Detta innebär att Region Jämtland Härjedalen inte kan förbinda sig eller garantera någon som helst ersättning till vårdgivaren om han/hon inte får listade patienter som söker vård hos denne.

Ersättningen är baserad på antal listade barn och unga vuxna 3-23 19 år. Samma ersättningsbelopp ges per listad individ. Ersättningen avser vårdenhetens samtliga kostnader och uppgår ~~2024 till 1620 kronor~~, för år 2025 till 1680 kronor men justeras som regel årligen enligt Landstingsprisindex LPI-K exkl läkemedel. Ersättningsmodellen kan komma att förändras.

Ersättningen utbetalas endast till vårdenheten, inte till eventuella underleverantörer. Ersättningen justeras månatligen utifrån antalet listade vid vårdenheten

Ersättning lämnas för hel månad och baseras på antalet listade. I de fall information om byte av vårdgivare är aktuell, ska den informationen vara Region Jämtland Härjedalen tillhanda senast den första vardagen varje månad. Utbetalning sker månadsvis, med en tolfedel av den beräknade årsersättningen. Utbetalningen sker innevarande månad, utan anmodan, den 25:e varje månad eller närmaste arbetsdag därefter. Övrig ersättning respektive avdrag regleras i efterhand i särskild ordning.

Vårdrapporterna registreras elektroniskt via portal. För att ersättningen ska utgå registreras *Vårdrapport/uppgift* vid senaste undersökning med angivande av revisionsdatum, som är anpassat till gjord riskgruppering. I de fall individen inte kommit inom angiven revisionstid stoppas utbetalning av ersättningen efter sex (6) månader.

Ingen kapiteringsersättning betalas för patienter som flyttar utanför länet och som önskar gå kvar. Detta får i förekommande fall vara en uppgörelse mellan berörda vårdgivare.

Under år 2025 kommer övergångsbestämmelser enligt särskild bilaga att gälla för de patienter 20-22 år som påbörjat behandlingar under 2024 och som inte hunnit slutföras före lagändring av ålder för kostnadsfri tandvård till 3-19 år.

4.2 Övriga ersättningar

Ersättning lämnas för sådan vård som utförs inom allmäntandvården på förslag av specialisttandvården – främst ortodonti, men även protetik. Detta ersätts från folktandvårdens områdesansvar.

För externa vårdgivare skickas faktura till berörd avdelning på specialisttandvården

- Avtagbar apparatur i samband med ortodonti (lokal åtgärd O2, O3 eller O4) samt viss fast apparatur (lokal åtgärd O5) ersätts med 50 % av kostnaden enligt folktandvårdens taxa vid behandlingens början och 50 % när behandlingen är

avslutad och klar.

Vid utbetalning av ersättning bifogas vid behandlingens början kopia av ortodontijournal jämte tandteknisk faktura, vid avslut insändes vårdgivarens journalkopia.

- Vid krav om ersättning för protetiska konstruktioner ska till fakturan bifogas tandteknisk faktura samt terapiförslag/godkännande från protetiker.

4.3 Akuttandvård

Akutbehandling av egen patient ingår i vårdansvaret. Om akuttvård utförs av annan vårdgivare ska den vårdgivare som har vårdansvaret ersätta behandlande vårdgivare.

För akuttvård ska endast åtgärd 103, 121 och 301 debiteras enligt folktandvårdens taxa. Vid tidskrävande trauma kan åtgärd 301 utbytas mot 302 eller 303, 103 utbytas mot 107 samt åtgärd 124 och/eller 127 bli aktuell.

50 procent tillägg utgår vid behandling under helger

4.3.1 Patienter från andra regioner/landsting och andra länder

- Vårdgivaren ska även ta emot patienter från andra länder på samma sätt som Region Jämtland Härjedalens egna verksamheter enligt bestämmelserna. Vård av personer från andra länder | SKR
- Vårdgivare som behandlar unga vuxna och barn behöver komma överens med patientens hemregion/hemmaklinik gällande behandling och ersättning. För barn och unga vuxna som tillfälligt vistas utanför det län där de är bosatta och behöver akut vård får den behandlande tandläkaren fakturera den tandläkare som har individen listad. Vid planerad vård, får den aktuella tandläkaren komma överens med den som har individen listad om vårdens omfattning och om ersättningen.
- Vården ersätts enligt hemregionens regler och nivåer för ersättning. Barn och unga vuxna 3-18 år skrivna i Jämtland/Härjedalen som är placerade på ett hem för vård och boende, ett så kallat HVB-hem ska ges möjlighet till att få sin vård i det län de är placerade. Den vårdgivare som har patienten listad ersätter vården.
-

4.4 Asylsökande

Asylsökande under 18 år har rätt till all slags vård, medan asylsökande över 18 år har rätt till akut vård och vård som inte kan anstå.

Ersättningskrav måste vara försedda med den asylsökandes LMA-nummer för att ersättning ska lämnas enligt Region Jämtland Härjedalens regelverk. Ersättningen ingår i de statliga medel som Migrationsverket lämnar ersättning med.

För aktuell/utökad information angående asyl-flykting hälso-sjukvård, rätten till vård, vilken vård som ska erbjudas, registrering och ersättning för utförd vård hänvisas till Region

Jämtland Härjedalens hemsida, se [Asyl- och flyktingsamordning - Region Jämtland Härjedalen \(regionjh.se\)](#)

4.5 Uteblivande

Uteblivande från överenskomna besök får debiteras patient/målsman med 400 300 kr.

4.6 Utveckling 2024-2025

Arbete med utveckling av personcentrerade arbetssätt, Nära vård och nationella programområden (NPO) kan komma att påverka uppdraget.

Betänkandet om jämlik tandhälsa "När behovet får styra- ett tandvårdssystem för en mer jämlik tandhälsa (SOU2021:8) kan komma att påverka uppdraget.

I budgetpropositionen 2023 finns förslaget att : regeringen avser att sänka åldern för fri tandvård från dagens 23 år till 19 år, i enlighet med förslaget i betänkandet :När behovet får styra -ett tandvårdssystem för en mer jämlik tandhälsa (SOU 2021:8)-
Om detta förslag går igenom kan det komma att påverka innehållet i beställningen.

5 Uppföljning och utvärdering

5.1 Allmänt

Utgångspunkten för hur ”Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna” kommer att följas upp ska vara en ömsesidig strävan att uppnå en förtroendefull relation mellan parterna. Region Jämtland Härjedalen har ett ansvar att påtala brister i verksamheten oavsett om verksamheten drivs av Region Jämtland Härjedalen i egen regi eller av andra, fristående vårdgivare. Därmed tillgodoses också allmänhetens rätt till insyn enligt 10 kap 8§ och 9§ i kommunallagen. [Kommunallag \(2017:725\)](#)

Vårdgivaren ska utan kostnad medverka med faktaunderlag för Region Jämtland Härjedalens uppföljning av verksamheten. I förekommande fall ska vårdgivaren medverka vid uppföljningsmöten. Vårdgivaren ska förse Region Jämtland Härjedalen med efterfrågat uppföljningsunderlag samt ansvara för att inrapporterade uppgifter är riktiga. I samband med uppföljningen av verksamheten äger Region Jämtland Härjedalen rätt att hos vårdgivaren inspektera arbetet, t ex i form av journalgranskning, för att bland annat säkerställa att vårdgivaren uppfyller överenskomna krav och specifikationer.

Vårdgivaren ska lämna de uppgifter som Region Jämtland Härjedalen anser sig behöva för att följa upp och kontrollera att

- verksamheten bedrivs i enlighet med förfrågningsunderlaget och de mål och riktlinjer som Region Jämtland Härjedalen fastställt
- leverantörens säkerhets- och kontrollsystem är tillräckliga
- verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt

Uppföljningsdata kommer att ses över och utvecklas varje år i takt med att evidens och teknik finns som stödjer införande av nya indikatorer. Kvalitetsindikatorer och nyckeltal kan komma att revideras.

Vid särskilda tillfällen kan också uppgifter utöver planerad uppföljning begäras in och sådana uppgifter ska skyndsamt inrapporteras till Region Jämtland Härjedalen.

5.2 Odontologisk revision

Region Jämtland Härjedalen ska ha rätt att under avtalsperioden, och när Region Jämtland Härjedalen så anser befogat, låta genomföra odontologisk revision av verksamheten som omfattas av uppdraget. Den odontologiska revisionen ska kunna omfatta granskning av alla sådana uppgifter som vårdgivaren kan lämna ut enligt reglerna i [Patientsäkerhetslagen \(2010:659\)](#) till den som utför den odontologiska revisionen. Denne får i sin tur lämna ut uppgifter om enskild patient endast om det är föreskrivet i gällande lag.

Region Jämtland Härjedalen svarar för ersättning till person som anlitas för odontologisk revision. Vårdgivaren ska efter prövning enligt [Patientsäkerhetslagen \(2010:659\)](#) vara behjälplig med att tillhandahålla de uppgifter som krävs för att den odontologiska revisionen ska kunna genomföras.

5.3 Mål

- Mer än 95 % av barnen ska genomgå revisionsundersökning med max tre månaders fördröjning.
- Epidemiologiska värden ska finnas inrapporterade på samtliga barn och unga vuxna.
- Genom förbättrad tandhälsa ska andelen akuta besök minimeras.

5.4 Riskbedömning och epidemiologi

I samband med revisionsundersökning ska riskgruppering utföras, journalföras och rapporteras till Region Jämtland Härjedalen. Revisionsintervallet ska anges liksom uppgifter om epidemiologiska värden, se styrdokument.

6 Allmänna villkor

6.1 Lagar, förordningar och anvisningar

Vårdgivaren svarar för att vid varje tidpunkt gällande författningar (lagar, förordningar samt myndigheters föreskrifter) följs för uppdragets genomförande. Med författning likställs av myndigheter utfärdade normer och råd.

6.2 Styrdokument och policyskrifter

Vårdgivaren ska följa Region Jämtland Härjedalens styrdokument, policyskrifter och övriga anvisningar i tillämpliga delar.

6.3 Personal

Vårdgivaren ansvarar för att all personal på vårdenheten har tillräcklig och aktuell kunskapsnivå inom det odontologiska ämnesområdet och som särskilt berör tandvård för barn och unga vuxna. Uppdraget kräver legitimation, där så erfordras och i den omfattning som krävs för att tillhandahålla en god och säker vård. Vårdgivare ska tillse att all i verksamheten berörd personal fortlöpande erhåller erforderlig fort- och vidareutbildning.

Namn på verksamhetsansvarig ska framgå av kontraktet. Förändring ska utan dröjsmål meddelas Region Jämtland Härjedalen. Kompetensprofiler på vårdenhetens personal ska bifogas ansökan.

6.4 Underleverantör

Vårdgivaren får efter godkännande av Region Jämtland Härjedalen anlita underleverantörer för att komplettera sin kompetens eller för att förstärka sin kapacitet för genomförande av uppdraget. Vårdgivaren ska tillse att varje eventuell underleverantör uppfyller alla krav enligt detta avtal och ansvarar gentemot Region Jämtland Härjedalen för underleverantörernas arbete såsom om det vore vårdgivarens eget.

För det fall vårdgivaren vill anlita underleverantör ska anmälan om detta göras till Region Jämtland Härjedalen skriftligen. Region Jämtland Härjedalen har rätt att kontrollera att underleverantören uppfyller de krav som ställs på leverantör eller på tjänsten enligt förfrågningsunderlaget. För det fall underleverantören inte uppfyller samtliga krav i avtalet får vårdgivaren inte anlita underleverantören.

6.5 Delegering

Delegering av arbetsuppgifter ska ske i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd SOSFS 2002:12. SOSFS 2002:12 Varje delegeringsbeslut ska bekräftas skriftligt.

6.6 Patientjournal

Patientdatalagen (2008:355) ger grundläggande bestämmelser om patientjournaler inom hälso- och sjukvården. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation av patientbehandling inom tandvården, SOSFS 2008:14, ska utgöra grunden för journaldokumentationen.

Vårdgivaren ska, med patientens medgivande, utlämna kopia av patientjournal till annan vårdgivare som ger hälso- och sjukvård till patienten. Vårdgivaren har rätt, respektive skyldighet att kostnadsfritt erhålla, respektive tillhandahålla, kopia av patientjournal från respektive till den offentliga sjuk- och tandvården eller från/till vårdgivare med vårdavtal.

6.7 Patientnämnd

Verksamheten faller under ansvarsområdet för Region Jämtland Härjedalens patientnämnd. Patienten ska informeras och ges erforderlig möjlighet att vända sig till patientnämnden. Vårdgivaren ska till patientnämnden lämna de uppgifter som nämnden behöver för att fullgöra sitt uppdrag.

6.8 Patientförsäkring

För den verksamhet som bedrivs enligt detta avtal gäller Region Jämtland Härjedalens patientförsäkring med Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF). Vårdgivaren har skyldighet att utan kostnad lämna de intyg, journaler, med mera som LÖF:s skaderegleringsbolag Personskadereglering AB (PSR) begär för de patienter som behandlats hos vårdgivaren. Detta gäller även om skadan inträffat på en annan vårdenhet men patienten har en vårdepisod hos vårdgivaren. Vidare ska vårdgivaren utfärda intyg till patienter som är i behov av ett sådant för att styrka sin sjukdom eller skada.

6.9 Försäkringar

Vårdgivaren ska inneha för vårduppdraget relevanta och erforderliga försäkringar. Försäkringsbevis utställt av vårdgivarens försäkringsbolag ska överlämnas till Region Jämtland Härjedalen senast i samband med verifiering av vårdenhet. På anmodan ska vårdgivaren löpande kunna uppvisa intyg på erforderliga försäkringar under hela avtalstiden.

6.10 Utrustning

All utrustning som används inom verksamheten ska uppfylla vedertagna standarder och krav på tillförlitlighet, prestanda och kvalitet för att tillförsäkra en ändamålsenlig funktion.

6.11 Lokaler

Vårdgivaren ska ha för verksamheten säkra, ändamålsenliga och verksamhetsanpassade lokaler. Lokalerna ska vara utformade så att vården av patienter kan ske med full respekt för individens integritet och ostördhet samt vara lättillgängliga för personer med olika funktionsnedsättningar.

I de lokaler där huvudsakligen barn vistas ska miljön vara anpassad för barn.

6.12 Verksamhetsinformation

Region Jämtland Härjedalen ansvarar för att vårdgivarna via bland annat Region Jämtland Härjedalens webbsidor kan ta del av sådan verksamhetsinformation som behövs för att fullgöra åtagandet. Region Jämtland Härjedalen ska kunna kommunicera med vårdenheten via e-mail.

Vårdgivaren har ansvar för att hålla sig uppdaterad om aktuell verksamhetsinformation som Region Jämtland Härjedalen ger ut på bland annat webbsidor.

6.12.1 Marknadsföring

Vårdgivaren ansvarar för att vårdenhetens marknadsföring av verksamheten är saklig och korrekt och följer god marknadsföringsetisk sed. Det ska klart framgå att verksamheten drivs på uppdrag av Region Jämtland Härjedalen.

Region Jämtland Härjedalen har rätt att placera information i vårdgivarens lokaler, riktat till patienter och befolkning.

Vårdgivaren ansvarar för att vårdenhetens marknadsföring av egen verksamhet är saklig samt förbinder sig att följa de Riktlinjer för marknadsföring som SKR tagit fram i samråd med kommunikationsdirektörerna.

6.12.2 Kontaktuppgifter och grundutbud

Region Jämtland Härjedalen informerar invånarna om vårdenhetens kontaktuppgifter via de kanaler som Region Jämtland Härjedalen använder för denna typ av information. Region Jämtland Härjedalen förbehåller sig rätten att avgöra vilken typ av uppgifter som ska finnas tillgängliga via Region Jämtland Härjedalens egna informationskanaler.

6.12.3 Information, fotografering o inspelning i vårdgivarens lokaler

Vårdgivaren ska följa Region Jämtland Härjedalens Regler för spridning av information samt fotografering och inspelning i Region Jämtland Härjedalens lokaler. Region Jämtland Härjedalen har rätt att i vårdgivarens lokaler placera information riktad till invånare och patienter.

6.13 Sjukresor

En sjukresa är den resa en invånare gör i sin vardag till och från sina bidragsgrundande vårdbesök. Sjukresan sker inte inom vårdåtagandet och är därför inte heller en del av vårdansvaret. En invånare ansvarar själv för sin sjukresa. Reseservice ansvarar, som förvaltningsorganisation för ekonomi, myndighetsutövning och administration.

Vårdgivaren skall däremot ha kännedom om och följa Jämtland Härjedalens regler för sjukresor samt informera om gällande regler. Vårdgivaren skall samtidigt hänvisa invånare till Reseservice för frågor om sjukresor.

Från 2022 finansieras kostnaden för sjukresor centralt på Reseservice.

6.14 Tolkservice

6.14.1 Språktolk

Vårdgivaren ska tillhandahålla tolk till patient som inte förstår eller kan uttrycka sig på svenska språket. Vårdgivaren är skyldig att följa språklagen (2009:600) och lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

6.14.2 Tolkcentralens tjänster

Region Jämtland Härjedalen ansvarar för tolkservice i form av teckenspråkstolkar och vuxendövtolkar till döva, dövblinda och hörselskadade personer. Vårdgivaren rekviderar vid behov tolkservice genom Region Jämtland Härjedalens tolkcentral. Region Jämtland Härjedalen svarar för kostnaden.

6.15 Miljökrav

Vårdgivaren ska vara informerad om och följa gällande lagar och andra författningar samt Region Jämtland Härjedalens riktlinjer och policys, som berör vårdgivaren. Vårdgivaren ska samverka med Region Jämtland Härjedalen i frågor och då regionen så begär, redovisa hur vårdgivaren arbetar för att uppfylla Region Jämtland Härjedalens miljömål. Uppföljning av miljöarbetet ska dokumenteras årligen och redovisas till Region Jämtland Härjedalen vid begäran. Region Jämtland Härjedalens styrande dokument gällande miljöarbete, se Styrande dokument

Vårdgivaren ska vara informerad om och följa gällande lagar och andra författningar samt Region Jämtland Härjedalens riktlinjer och policys, som berör vårdgivaren. Vårdgivaren ska samverka med Region Jämtland Härjedalen i miljöfrågor och då regionen så begär, redovisa hur vårdgivaren arbetar för att bidra till Region Jämtland Härjedalens miljömål. Uppföljning av miljöarbetet ska dokumenteras årligen och redovisas till Region Jämtland Härjedalen vid begäran. Region Jämtland Härjedalens politiskt beslutade styrande dokument gällande miljöarbete är Långsiktig utvecklingsplan för miljö, Miljöpolicy och Regiongemensamma regler för resor gällande medarbetare och förtroendevalda. De återfinns under Regionövergripande styrande dokument – Målområden för ledningsprocesser och stödverksamhet.

6.16 Meddelarfrihet och allmänhetens insyn

Enligt Kommunallagen (2017:725) 10 kap §9 ska Region Jämtland Härjedalen, genom tecknat avtal med vårdgivaren, tillgodose allmänhetens önskemål och behov av insyn i hur uppdraget utförs. Vårdgivare förbinder sig därmed genom tecknat avtal att, vid anmodan från Region Jämtland Härjedalen eller då allmänheten så påtalar, snarast delge Region Jämtland Härjedalen eller allmänheten de uppgifter som efterfrågas.

Meddelarfrihet gäller enligt lag (2017:151) om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter i vissa enskilda verksamheter, som till någon del är offentligt finansierad genom direkt stöd eller betalning från det allmänna. Anställda hos externa vårdgivare inklusive underleverantörer ska ha en liknande meddelarfrihet. Vårdgivaren förbinder sig att, med

undantag för vad som nedan anges, inte ingripa mot eller efterforska den som lämnat meddelande till författare, utgivare eller motsvarande för offentliggörande i tryckt skrift eller radioprogram eller andra tekniska upptagningar. Förbindelsen gäller inte sådana meddelanden som avser företagshemlighet som skyddas av lag (1990:409) om skydd för företagshemligheter eller omfattas av tystnadsplikt för vårdgivarens anställda utanför det område som uppdraget omfattar och inte heller i vidare mån än vad som omfattas av meddelarfrihet för offentligt anställda enligt kap 44 offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

6.17 Personuppgiftsbiträdesavtal

I enlighet med Dataskyddsförordningen ska ett biträdesavtal tecknas mellan personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde i de fall där regionen behandlar personuppgifter för leverantörens räkning. Regionen blir således personuppgiftsbiträde åt leverantören som är personuppgiftsansvarig.

Region Jämtland Härjedalen behandlar dina personuppgifter vid kommunikation via e-post. Hanteringen av personuppgifter följer gällande dataskyddslagstiftning. Du kan läsa mer om hur vi behandlar dina uppgifter på: [Så behandlar vi dina personuppgifter](#)

6.18 Kollektivavtal eller likvärdigt

Om vårdgivaren inte tecknat svenskt kollektivavtal ska denne på uppmaning kunna visa på hur förhållande och villkor mellan arbetsgivare och arbetstagare regleras på ett sätt som följer arbetsmarknadslagstiftning och i övrigt följer god sed på arbetsmarknaden. Detsamma ska gälla för eventuella underleverantörer som vårdgivaren anlitar för att fullgöra uppdraget.

6.19 Sekretess och tystnadsplikt

Vårdgivaren förbinder sig att iaktta den sekretess och tystnadsplikt som gäller. Vårdgivaren innefattar alla personer som vårdgivaren på något sätt involverar för att fullgöra sina åtaganden mot Region Jämtland Härjedalen och andra personer som på något sätt kan komma i kontakt med uppgifterna.

För verksamheten gäller sekretess enligt offentlighets- och sekretesslag (2009:400) samt patientsäkerhetslag (2010:659)

6.20 Skatte- och avgiftsskyldighet

Vårdgivaren ska fullgöra sina lagenliga skyldigheter avseende skatte- och övriga avgifter under avtalstiden. Om vårdgivaren anlitar underleverantör, gäller samma skyldigheter för underleverantören. Region Jämtland Härjedalen har när som helst under avtalstiden rätt att kontrollera hos Skatteverket att vårdgivaren uppfyller sin skatte- och avgiftsskyldighet.

6.21 Revision

Region Jämtland Härjedalen revisorer eller den Region Jämtland Härjedalen utser ska i enlighet med Kommunallagen 10 kap. 8§ och 9 § samt 12 kap.1§ granska all verksamhet som Region Jämtland Härjedalen bedriver inom sitt verksamhetsområde.

Vårdgivaren förbinder sig att i enlighet med denna lag låta Region Jämtland Härjedalens revisorer, eller de som revisorerna eller Region Jämtland Härjedalen utser, utan hinder av sekretess eller affärsjuridiska krav ta del av sådan handling eller uppgift som är nödvändig för utövande av sin granskning av vårdgivarens fullgörande av ingånget vårdavtal.

Uppgifter i vårdgivarens verksamhet som är att hänföra till sekretesslagstiftning, specifika affärsöverenskommelser eller sådan som regleras av lagar som styr bolag överförs i förekommande fall med motsvarande sekretesskyldighet till Region Jämtland Härjedalens utsedda revisorer.

Region Jämtland Härjedalens utsedda revisorer har att hantera all information i sådan granskning med förutsättningar som styrs av gällande rätt och vad som på marknaden benämns med god revisionsred.

6.22 Ändringar och tillägg på Region Jämtland Härjedalens begäran

Region Jämtland Härjedalen förbehåller sig rätten att ändra villkoren i förfrågningsunderlaget.

Region Jämtland Härjedalen beslutar årligen om villkorsförändringar som ska träda i kraft den 1 januari efterföljande år. Region Jämtland Härjedalen ska, så snart beslut har fattats om ändring av villkoren, göra dem tillgängliga för vårdgivaren i skriftlig form. Vårdgivare som inte godkänner förändringen ska senast inom 30 dagar efter det att beslutet delgivits skriftligen anmäla detta till Region Jämtland Härjedalen. Avtalet upphör då att gälla 12 månader efter det att vårdgivaren anmält att förändringen inte godtagits. Fram till dess att avtalet upphör gäller de ursprungliga villkoren.

6.23 Omförhandling

Om förutsättningarna såsom riksdags-, regerings eller myndighetsbeslut för detta avtal väsentligen ändras, har endera parten rätt att påkalla omförhandling eller säga upp avtalet.

Meddelande om omförhandling ska ske senast fyra (4) veckor i förväg. Vid uppsägning enligt ovan gäller en uppsägningstid om tolv (12) månader. Skadeståndsanspråk kan ej riktas från någondera part, mot den andre parten, i händelse av att avtalet sagts upp med stöd av denna punkt.

6.24 Brister i fullgörande

Vårdgivaren förbinder sig att, utan dröjsmål, skriftligen meddela Region Jämtland Härjedalen om risk för bristande kravuppfyllelse av avtalat uppdrag. Vårdgivare ska ange

vilka åtgärder som avses vidtas för att eliminera uppkommen risk och minimera konsekvenserna av detta.

För uppföljning av verksamhet vad gäller befarade eller konstaterade brister i utförande av uppdraget gäller följande villkor. Vårdgivare är skyldig att på Region Jämtland Härjedalens begäran besvara frågor rörande klagomål, befarade brister eller oklarheter rörande tolkningen av dennes åtagande.

Om Region Jämtland Härjedalen efter kommunikation med vårdgivare bedömer att omständigheterna är sådana att aktiva åtgärder krävs från vårdgivarens sida kan Region Jämtland Härjedalen, beroende på bristernas omfattning och karaktär, vidta någon av följande åtgärder:

- begäran om rättelse
- varning
- vite intill dess att rättelse skett

Om vårdgivaren inte i tid levererar handling, verksamhetsplan, rapporter eller verksamhetsberättelser etc, som vårdgivaren ska leverera till Region Jämtland Härjedalen enligt detta avtal, ska Region Jämtland Härjedalen skriftligen påminna vårdgivaren om detta. Om vårdgivaren inte inom sju (7) dagar efter sådan påminnelse vidtar rättelse och levererar handlingen till Region Jämtland Härjedalen kan Region Jämtland Härjedalen innehålla kommande månadsutbetalningar.

6.25 Avtalets förtida upphörande

Godkännande kan återkallas om vårdgivaren visar sig i väsentliga delar inte uppfylla de kvalificeringskrav som uppställts i detta förfrågningsunderlag för godkännande. Om avtalet hävs återkallas godkännandet automatiskt.

Återkallelse av godkännande på Region Jämtland Härjedalen initiativ kan ske om:

- Vårdgivaren bryter mot de krav som anges i gällande avtal och förfrågningsunderlag och inte vidtar rättelse inom 30 dagar efter skriftligt påpekande från Region Jämtland Härjedalen.
- Vårdgivaren agerar på sådant sätt att det allvarligt rubbar förtroendet för vårdgivaren och därigenom Region Jämtland Härjedalen, och inte rättelse sker inom 30 dagar efter skriftligt påpekande från Region Jämtland Härjedalen.
- Vårdgivaren är underkastad näringsförbud, försätts i konkurs, träder i likvidation, ställer in betalningar eller på annat sätt kan antas komma på obestånd.
- Vårdgivaren inte utnyttjar sitt godkännande under sex (6) månader, räknat från beslutsdatum.

Om avtalet sägs upp på grund av avtalsbrott är den part som brutit mot avtalet skyldig att till den uppsägande parten utge skadestånd i enlighet med allmänna avtalsrättsliga principer.

Regionstyrelsen fattar beslut om att återkalla godkännande. Uppsägning ska alltid ske skriftligen och utan oskäligt uppehåll efter det att den omständighet som åberopas som uppsägningsgrund blivit känd för den uppsägande parten.

6.26 Återkallande av godkännande på vårdgivarens begäran

Vårdgivaren är bunden av avtalet. Om vårdgivaren önskar avsluta sin verksamhet ska vårdgivaren skriftligt begära att godkännandet återkallas. Begäran ska lämnas till Region Jämtland Härjedalen senast tolv (12) månader innan verksamheten upphör.

6.27 Samverkan med Region Jämtland Härjedalen vid avtalets upphörande

Avtalets upphörande ska inte befria någondera parten från vid tillfället kvarstående och icke uppfyllda åtaganden eller förpliktelser gentemot den andra parten. I händelse av att verksamheten enligt detta avtal upphör är vårdgivaren skyldig att medverka till att verksamheten kan övergå till efterträdande utförare med minsta möjliga olägenhet för listade medborgare **invånare**.

Vid eventuell övergång på efterträdande utförare är vårdgivaren skyldig att överlämna samtliga relevanta handlingar, såsom journalhandlingar och dylikt, som berör verksamheten, utan dröjsmål till Region Jämtland Härjedalen eller till efterträdaren, om denna godkänts i valfrihetssystemet för barn och unga vuxna. Vårdgivaren ska svara för att dokumentation upprättas vid överföring av patientjournal så att journal kan följas. Samråd ska ske med Region Jämtland Härjedalen.

Vårdgivaren ska i samband med avtalets upphörande tillskriva samtliga patienter med begäran om medgivande att lämna journaluppgifter till Region Jämtland Härjedalen.

Region Jämtland Härjedalen och vårdgivaren ska vid avtalets upphörande samråda kring information till patienter och allmänhet för att övergången till annan vårdgivare ska kunna ske utan avbrott eller brister i verksamheten. Vårdgivaren är skyldig att samverka med andra vårdgivare som kommer att ta över vårdgivarens patientansvar.

6.28 Befrielsegrunder (Force Majeure)

Part är befriad från påföljd för underlåtenhet att fullgöra viss förpliktelse enligt avtalet, om underlåtenheten har sin grund i krig, strejk, lockout, brand, översvämning, knapphet på transporter eller energi, myndighetsåtgärd, nytillkommen eller ändrad lagstiftning eller annan omständighet som ligger utanför ifrågavarande parts kontroll och omständigheten förhindrar eller försenar fullgörandet av förpliktelsen ("Befrielsegrund").

Part som påkallar befrielsegrund enligt stycket ovan ska utan dröjsmål skriftligen meddela den andra parten därom. Part ska vidta skäligen ansträngningar för att mildra omfattningen och effekten av befrielsegrund. Part ska återuppta fullgörandet av de förpliktelser som förhindrats eller försenats så snart det praktiskt kan ske.

För det fall befrielsegrunden varar mer än två månader, har den andra parten rätt att skriftligen säga upp avtalet till omedelbart upphörande. Vid sådan uppsägning har ingen av parterna rätt till ersättning av den andra parten.

6.29 Ogiltig bestämmelse i avtalet

Skulle någon bestämmelse i detta avtal eller del därav befinnas ogiltig, ska detta inte innebära att detta avtal i dess helhet är ogiltigt utan ska, i den mån ogiltigheten väsentligen påverkar parts utbyte av eller prestation enligt detta avtal, leda till att skälig jämkning i detta avtal sker.

Parts underlåtenhet att vid ett eller flera tillfällen göra gällande rättighet enligt detta avtal eller påtala visst förhållande hänförligt till avtalet innebär inte att part avstått från rätten att vid senare tillfälle göra gällande eller påtala rättighet eller förhållande av ifrågavarande slag, såvida inte uttryckligt avstående skett i av part undertecknad skriftlig handling.

6.30 Tvist

Avtalet ska tolkas och tillämpas i enlighet med svensk rätt. Eventuell tvist angående tolkning eller tillämpning av detta avtal och som ej kan lösas av parterna gemensamt ska avgöras av allmän domstol. Östersunds tingsrätt är första instans.

6.31 Ansvar

Vårdgivaren har fullt ansvar för uppdraget och för all skada och alla förluster som kan komma att orsakas vid utförande av uppdraget. Vårdgivaren har det fulla ansvaret för sin verksamhet, såväl odontologiskt och tekniskt som ekonomiskt.

Vårdgivaren ska hålla Region Jämtland Härjedalen skadeslöst om krav väcks mot Region Jämtland Härjedalen som en följd av vårdgivarens handlande eller underlåtenhet att handla. Ansvaret gäller under detta avtals giltighetstid och därefter under en period av tre (3) år, utom i fall av uppsåt eller grov vårdslöshet, då ansvaret gäller till dess att allmän preskription inträder.

Region Jämtland Härjedalen ska snarast underrätta vårdgivaren om krav framställs mot vårdgivaren som omfattas av föregående stycke. Region Jämtland Härjedalen ska inte utan vårdgivarens samtycke göra medgivanden, eller träffa uppgörelser, avseende sådant krav om det kan påverka vårdgivarens ersättningskyldighet.

6.32 Arbetsgivaransvar

Vårdgivaren innehar arbetsgivaransvaret och därmed ansvaret för löner, skatter, sociala avgifter samt andra avtalsenliga eller författningsreglerade löneomkostnader jämte avgifter i övrigt. Vårdgivaren är skyldig att iaktta att tillämpliga författningar inom personalområdet efterlevs inom den verksamhet som bedrivs inom ramen för detta uppdrag.

6.33 Faktureringsvillkor

Utbetalning av ersättning för listade sker månadsvis, se avsnitt Ersättning.

Fakturering till Region Jämtland Härjedalen får inte överlåtas på tredje part utan skriftligt godkännande av Region Jämtland Härjedalen.

Region Jämtland Härjedalen betalar inte expeditions-, faktura-, miljö- eller andra ej avtalade avgifter från vårdgivaren eller tredje part.

Vid ofullständigt eller felaktigt lämnade uppgifter äger Region Jämtland Härjedalen rätt att innehålla ersättning i avvaktan på att fullständiga eller riktiga uppgifter lämnas.

Faktura ska vara märkt med beställarreferens som erhålls av Region Jämtland Härjedalen. Även eventuella påminnelser och krav sänds till samma adress:
Region Jämtland Härjedalen,
Box 910,
831 29 ÖSTERSUND

Om anledning till anmärkning mot faktura inte föreligger, erläggs betalning inom 30 dagar räknat från fakturadatum. Om Region Jämtland Härjedalen eller vårdgivare inte betalar faktura inom utsatt tid kan dröjsmålsränta åberopas i enlighet med Räntelagen (1975:635).

7 Föreskrifter för ansökan

Vårdval allmäntandvård för barn- och unga vuxna avser ett kontraktbundet vårduppdrag enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) med ett samlat åtagande för barn och unga vuxnas behov av allmäntandvård i länet. Leverantörens uppdrag och åtagande framgår av detta förfrågningsunderlag.

”Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna”. Ansökan ska minst avse att starta en vårdenhet. Vid start av flera vårdenheter ska vårdgivaren ingå ett avtal för varje godkänd vårdenhet.

7.1 Tidpunkt för driftstart

Leverantören ska i sin ansökan ange tidpunkt för planerad driftstart. Driftstart ska ske senast sex (6) månader efter erhållet godkännande från Region Jämtland Härjedalen.

7.2 Ansvarig region

Region Jämtland Härjedalen

Organisations nummer 232100-0214

För information om Region Jämtland Härjedalen, se hemsida: www.regionjh.se

7.3 Ansvarig handläggare för ansökan

Frågor skickas skriftligen via e-post till bestallartandvard@regionjh.se

Kontaktperson	Anna Hallenberg
E-post	Anna.hallenberg@regionjh.se
Internetadress	www.regionjh.se
CPV-kod	85000000-9
Är det möjligt att lämna på delar av ansökan?	Nej

7.4 Ansökningsförfarande

Varje ansökan ska specificeras utifrån tänkt etablering och ska utgöras av ett besvarat och undertecknat dokument ”Ansökan om godkännande” med nödvändiga kompletteringar och efterfrågade bilagor till ansökan.

Handlingar för deltagande i Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna Jämtlands län finns att hämta på;

Region Jämtland Härjedalens hemsida: [tandvardsval för barn och unga](http://tandvardsval.för.barn.och.unga)

Kammarkollegiets hemsida: Upphandlingsmyndigheten

”Ansökan Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna” samt efterfrågade handlingar, dokument och bilagor:

- ska vara skriftliga
- ska vara undertecknat av för leverantören behörig företrädare
- ska besvaras punkt för punkt i dokumentet för ”Ansökan Vårdval för barn och unga vuxna”.

Ansökan kan komma att inte godkännas om svaren är ofullständiga eller saknas.

7.5 Rättelse av fel, förtydligande och komplettering av ansökan

Region Jämtland Härjedalen kan medge att den som inkommer med ansökan får rätta en uppenbar felskrivning eller något annat uppenbart fel i ansökan. Leverantören kan även komma att anmodas att förtydliga eller komplettera sin ansökan.

Om förfrågningsunderlaget upplevs som otydligt eller leverantören har några frågor är det viktigt att kontaktpersonen kontaktas på ett tidigt stadium så att missförstånd kan undvikas. Eventuella förtydliganden publiceras på Region Jämtland Härjedalen hemsida, [tandvård för barn och unga](#) samt på www.valfrihetswebben.se. Leverantör ska själv kontrollera om några förtydliganden och kompletteringar distribuerats. Leverantör kan endast åberopa de kompletterande upplysningar som erhållits skriftligen från ansvarig kontaktperson eller hämtats från Region Jämtland Härjedalens hemsida.

Eventuella förtydliganden publiceras på Region Jämtland Härjedalen hemsida, [tandvård för barn och unga](#) samt på [Upphandlingsmyndigheten](#). Vårdgivare ska själv kontrollera om några förtydliganden och kompletteringar distribuerats. Vårdgivare kan endast åberopa de kompletterande upplysningar som erhållits skriftligen från ansvarig kontaktperson eller hämtats från Region Jämtland Härjedalens hemsida.

7.6 Avlämnande av ansökan

Ansökan samt efterfrågade handlingar ska inges i två exemplar i pappersform, varav ett (1) original, till nedanstående adress:

Region Jämtland Härjedalen
Beställarenheten
Box 654
831 27 ÖSTERSUND

Ansökan skickas/lämnas i förseglat omslag märkt: ”Ansökan Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna Jämtlands län” med aktuellt diarienummer.

7.7 Ansökningstidens utgång

ottagande av ansökningar sker löpande.

7.8 Krav för godkännande

Den upphandlande myndigheten får utesluta en sökande som:

- är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning, tillsvidare har inställt sina betalningar, är underkastad näringsförbud
- är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning eller annat liknande förfarande
- är dömd för brott avseende yrkesutövning enligt lagakraftvunnen dom
- har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen och den upphandlade myndigheten kan visa detta
- inte har fullgjort sina åligganden avseende socialavgifter eller skatter i Sverige eller i det egna landet
- lämnat ofullständiga eller felaktiga uppgifter i ansökan.

7.9 Registreringsskyldigheter, betalning av skatter och avgifter

Leverantören ska vara:

- registrerad i aktie-, bolags-, handels-, eller föreningsregistret som förs i det land där leverantörens verksamhet är etablerad
- registrerad för redovisning och inbetalning av mervärdesskatt om skatteskyldighet enligt Mervärdesskattelag (1994:200) föreligger för verksamheten, innehållen preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter.
- fri från skulder för skatter och sociala avgifter.

Vårdgivaren ska ha inneha F-skattsedel och styrka detta genom att till ansökan bifoga: Kopia på företagets Registreringsbevis utfärdat av behörig officiell myndighet (motsvaras i Sverige av Bolagsverket), under förutsättning att registreringskyldighet föreligger. Aktuellt bevis får ej vara äldre än sex (6) månader räknat från datum för ansökningstidens utgång.

Region Jämtland Härjedalen samarbetar med Skatteverket som bistår med följande uppgifter avseende leverantör och eventuella underleverantörer:

- registrerad för moms och som arbetsgivare
- erlagd arbetsgivaravgift de senaste tre redovisningsmånaderna
- registrering för F-skatt, FA-skatt eller A-skatt
- om skulder för svenska skatter och avgifter hos Skatteverket
- om skulder hos Kronofogdemyndigheten och eventuell uppgift om betalningsuppgörelse

Leverantör ska uppfylla i Sverige eller i hemlandet lagenligt ställda krav avseende sina registrerings, skatte- och avgiftsskyldigheter. Region Jämtland Härjedalen kommer att kontrollera att kraven uppfylls, både vid ansökningstillfället samt fortlöpande under avtalets gång. Avser vårdgivaren att utnyttja underleverantörer för att genomföra vissa delar kommer Region Jämtland Härjedalen att göra motsvarande kontroll enligt ovan för underleverantörer.

Ovanstående förfarande är endast tillämbart i Sverige. Utländsk leverantör skall insända dokumentation som intyg på att denna fullgjort i hemlandet föreskrivna registreringar och

betalningar av skatter och avgifter. Dessa intyg eller motsvarande skall inte vara äldre än tre (3) månader räknat från sista anbudsdag.

7.10 Teknisk förmåga och kapacitet

Vårdgivaren ska för att erhålla godkännande besitta eller bedömas kunna bygga upp för avtalet erforderlig teknisk förmåga och kapacitet. Vårdgivaren ska visa sin tekniska förmåga och kapacitet genom att i ansökan beskriva nedanstående uppgifter avseende det egna företaget:

- beskrivning av företaget, resurser och organisation
- beskrivning av hur vårdgivaren avser att lösa uppdraget
- presentation av eventuella samarbetsparter/underleverantörer och former för samarbete
- inriktning och mål med verksamheten
- tänkt geografisk lokalisering av verksamhet
- redogörelse för ledning samt tilltänkt verksamhetschef
- verksamhetschefens namn och kompetens, erfarenhet ska redovisas i ansökan. Referenser som styrker verksamhetschefens kompetens ska även bifogas ansökan.

7.11 Finansiell och ekonomisk ställning

Utländsk leverantör ska insända motsvarande dokumentation som intyg på att denne fullgjort i hemlandet föreskrivna registreringar och betalningar.

Vårdgivaren ska ha en sådan stabil ekonomisk bas att ett långsiktigt åtagande gentemot de invånare som valt vårdenheten kan upprätthållas. Region Jämtland Härjedalen kommer bedöma det sökande företags förmåga att fullfölja ett kontrakt av denna storleksordning under hela kontraktperioden genom att vidta löpande kontroller.

För att Region Jämtland Härjedalen ska kunna bedöma om vårdgivaren uppfyller kravet på ekonomisk stabilitet ska följande handlingar bifogas ansökan:

- Vårdgivaren ska ha en stabil ekonomi med låg risk att komma på obestånd under kontraktstiden. Som ett bevis på detta ska vårdgivaren bifoga en kreditupplysning från Upplysningscentralen (UC) eller liknande som påvisar en stabil ekonomi med riskklassificering tre (3) eller högre.
- I de fall vårdgivaren har rating två (2) eller lägre kommer prövning att ske. Vårdgivare kan ändå anses uppfylla ovanstående krav om en sådan förklaring finns att det kan anses vara klarlagt att vårdgivaren innehar erforderlig ekonomisk stabilitet. I det fall en vårdgivarens ekonomiska stabilitet garanteras av moderbolag, ska intyg om detta bifogas anbudet och vara undertecknat av behörig företrädare för moderbolaget. Kraven i ovanstående punkt ska i detta fall på motsvarande sätt redovisas och uppfyllas av garanten.
- I de fall ekonomisk stabilitet inte kan styrkas enligt ovanstående punkter kan bankgaranti begäras.
- Företag som inte är skyldigt att upprätta årsredovisning/årsbokslut ska visa att företaget har en stabil ekonomisk bas genom att tillhandahålla resultaträkning och balansräkning eller på begäran lämna referens till bank eller annan finansiär. Ansökande företag som har nystartat företag eller företag under bildande ska visa att företaget har en stabil ekonomisk bas genom att redovisa till exempel aktiekapital, eller på begäran tillhandahålla en finansiell

säkerhet (till exempel lämna bankgaranti eller koncerngaranti) samt på begäran kunna redovisa referens till bank eller annan finansiär.

- I händelse av att vårdgivarens verksamhet är av sådan art att riskklassificering ej kan erhållas ska vårdgivaren till anbudet bifoga handlingar, så som bokslut etc vilka kan styrka en stabil ekonomi.

Ovanstående intyg ska inte vara äldre än tre (3) månader. Utländsk vårdgivare ska insända motsvarande dokumentation som intyg på att denne fullgjort i hemlandet föreskrivna registreringar och betalningar. Finansieringsplan för verksamheten ska bifogas ansökan. Finansieringsplanen ska vara översiktlig och i stora drag beskriva hur verksamheten kommer att finansieras.

7.12 Företag under bildande

Ansökan kan lämnas av företag under bildande. Av ansökan ska framgå dels nuläge, förutsättningar, finansierings- och tidplan för att företaget ska kunna etableras, dels vilka bankgarantier eller motsvarande som kan ställas som säkerhet.

Bankgaranti/annan ekonomisk säkerhet/stöd ska ha erhållits och kunna redovisas vid verifieringen av vårdenheten.

Avser ansökande företag att utnyttja underleverantör för att genomföra delar av sitt åtagande kommer Region Jämtland Härjedalen att göra motsvarande kontroll enligt ovan för underleverantör. Underleverantörer ska redovisas i dokumentet "Ansökan för godkännande".

För företag under bildande gäller att företaget ska vara bildat vid kontraktstecknandet. Företaget ska vid detta tillfälle uppfylla samtliga i detta förfrågningsunderlag uppställda krav.

Företrädare för företag under bildande ska även ha nödvändiga fullmakter och tillstånd för att kunna föra företagets talan fullt ut och underteckna ett eventuellt kontrakt.

7.13 Ändrad ägarstruktur hos vårdgivare

Förändringar avseende ägarförhållandena hos vårdgivaren eller hos vårdgivarens eventuella moderbolag, ska utan dröjsmål skriftligen anmälas till Region Jämtland Härjedalen. På begäran av Region Jämtland Härjedalen ska vårdgivaren lämna ytterligare information om de nya ägarförhållandena och om vårdgivarens framtida möjligheter att uppfylla avtalet. Om Region Jämtland Härjedalen befarar att den nye ägaren inte har möjlighet att uppfylla godkännandekraven enligt förfrågningsunderlaget kan ny ansökan om godkännande krävas. Region Jämtland Härjedalen ska skriftligen meddela vårdgivaren om sitt beslut avseende avtalets fortsatta giltighet. Vårdgivaren ansvarar för samtliga kostnader i samband med överlåtelse.

7.14 Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg

Kopia på anmälan av verksamhet till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bifogas ansökan.

7.15 Prövning av ansökan

Varje inkommen ansökan kommer att avslutas med ett beslut om godkännande alternativt ett icke godkännande om sökanden ej uppfyller ställda krav. Beslut kommer att sändas sökanden i skriftlig form.

Vårdval allmäntandvård för barn och unga vuxna i Jämtlands län innebär att allmäntandvård för barn genomförs av godkända vårdgivare, såväl offentliga som privata, utifrån ersättning som Region Jämtland Härjedalen beslutar.

Kvalificeringsfasen innefattar bland annat kontroll av:

- att ansökande leverantör utformat sin ansökan i enlighet med förfrågningsunderlaget samt bifogat efterfrågade handlingar
- leverantörens ekonomiska stabilitet samt dennes förväntade möjlighet att genomföra uppdraget
- kompetens på verksamhetsansvarig och övrig personal
- prövning av övriga obligatoriska krav

7.16 Ansökans giltighetstid

Leverantör är bunden av sin ansökan till dess att ansökan avslutats genom att avtal undertecknats, dock längst i sex (6) månader efter att beslut om godkännande meddelats.

7.17 Godkännande och avtalstecknande

Region Jämtland Härjedalen beslutar om ett godkännande eller ett avslag av ansökan. Underrättelse om leverantör godkänns eller ej lämnas senast inom 60 dagar efter att ansökan inkommit. Efter det att underrättelse om beslut lämnats, tecknas ett avtal med godkänd vårdgivare.

Avtalet är bindande först när det undertecknats av Region Jämtland Härjedalen, som i och med undertecknandet godkänt inkommen ansökan.

7.18 Godkännandets giltighet

Om en leverantör inte utnyttjat sitt godkännande inom sex (6) månader, räknat från beslutsdatum för godkännande, förfaller detta.

7.19 Rättelse

Endast den som ansökt om godkännande och deltagande i valfrihetssystemet och inte blivit godkänd får ansöka om rättelse. En sådan ansökan ska vara skriftlig och ha inkommit inom tre (3) veckor från det att sökande leverantör mottagit beslut. Ansökan om rättelse ska skickas till Förvaltningsrätten i Härnösand.

8 Avtalsmall

8.1 Avtalsparter

Mellan Region Jämtland Härjedalen och nedan angiven har slutits följande avtal:

Region Jämtland Härjedalen	Vårdgivare
Region Jämtland Härjedalen Vårdval allmäntandvård barn och unga vuxna Box 654 831 27 Östersund	
Org nr 232100-0214	Org nr
Firmatecknare/Behörig företrädare	Firmatecknare/Behörig företrädare
Hemsida www.regionjh.se	Hemsida

8.2 Kontaktpersoner

Parterna ska utse kontaktpersoner. När part byter kontaktperson eller kontaktuppgifter, ska detta skriftligen meddelas den andra parten. Meddelanden med anledning av avtalet ska skickas till respektive parts kontaktperson med post eller e-post.

Region Jämtland Härjedalen	Vårdgivare
Kontaktperson	Kontaktperson/verksamhetsansvarig
E-post	E-post
Telefon	Telefon
Mobiltelefon	Mobiltelefon

8.3 Åtagande och omfattning

Vårdgivaren åtar sig att för Region Jämtland Härjedalen leverera allmän tandvård för barn och unga ~~vuxna~~ i enlighet med förfrågningsunderlaget samt de eventuella årligen kommande justeringar jämte de villkor som framgår av godkänd *ansökan X daterat åååå-mm-dd* inklusive styrdokument.

8.4 Handlingars inbördes ordning

Avtalshandlingarna kompletterar varandra. Om avtalshandlingarna skulle visa sig vara motsägelsefulla i något avseende gäller de, om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder till annat, sinsemellan i följande ordning:

- detta avtal med bilagor samt skriftliga ändringar och tillägg till detta avtal
- förfrågningsunderlag
- ansökan med bilagor

Uppgifter i ansökan som inte efterfrågas i förfrågningsunderlaget gäller inte som avtalsinnehåll, såvida det inte finns en skriftlig överenskommelse om att de ska gälla.

8.5 Verksamhetens geografiska placering

Vårdgivaren är skyldig att bedriva den vårdgivande verksamheten inom det geografiska upptagningsområdet som för närvarande är Jämtlands län.

Förändringar utifrån meddelad geografisk placering måste ovillkorligen skriftligen meddelas Region Jämtland Härjedalen utan dröjsmål som kommer att bedöma om förändringen får anses utgöra en väsentlig ändring av avtalet.

Verksamheten utföres med adress:

Vårdgivaren AB,
Kliniken
Sveagatan 12
123 45 SVEASTAD

8.6 Avtalstid

Avtalet gäller från och med XXX och tills vidare med tolv (12) månaders uppsägningstid för vardera parten.

8.7 Överlåtelse av avtal

Avtalet får inte överlåtas.

8.8 Underskrifter

Detta avtal har upprättats i två exemplar varav parterna erhållit varsitt.

Region Jämtland Härjedalen	Vårdgivaren
Ort och datum	Ort och datum
Namn	Namn

Namnförtydligande	Namnförtydligande
-------------------	-------------------